

อุปสรรคในการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไปจีน

จีนเป็นตลาดอัญมณีและเครื่องประดับรายสำคัญและน่าสนใจแห่งหนึ่งของโลก ทั้งนี้ จากข้อมูลของ Geological Association of China คาดการณ์มูลค่าตลาดอัญมณีและเครื่องประดับในจีนจะเพิ่มขึ้นเป็น 20 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2553 หรือขยายตัวเฉลี่ยราวร้อยละ 15 ต่อปี อย่างไรก็ตาม การส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปจีนยังต้องเผชิญกับอุปสรรคทางการค้าหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

1. อุปสรรคด้านภาษี

◆ **ภาษีนำเข้า** จีนกำหนดภาษีนำเข้าวัตถุดิบในหมวดอัญมณีและเครื่องประดับในอัตราร้อยละ 0-21 อาทิ เพชร และทองคำ อัตราร้อยละนำเข้าร้อยละ 0 พลอยสี ร้อยละ 3 และไข่มุก ร้อยละ 21 ขณะที่ภาษีนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปในหมวดเดียวกันมีอัตราไม่เกินร้อยละ 35 อาทิ เครื่องประดับแท้ อัตราร้อยละนำเข้าร้อยละ 20-35 และเครื่องประดับเทียม ร้อยละ 17-35

◆ **ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax : VAT)** สินค้าในหมวดอัญมณีและเครื่องประดับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 17 ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับการค้าขายสินค้าทั่วไป อย่างไรก็ตาม การซื้อขายทองคำ (พิกัด 7108) แพลทินัมยังไม่ได้ขึ้นรูปหรือเป็นผง (พิกัด 7110.1100) แพลทินัมในรูปแบบอื่น ๆ (พิกัด 7110.1910 และ พิกัด 7110.1990) และแพลเลเดียม (พิกัด 7110.2910) เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 13

◆ **ภาษีการบริโภค (Consumption Tax)** จีนกำหนดภาษีการบริโภคสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับในอัตราร้อยละ 10 ครอบคลุมไข่มุก (พิกัด 7101) เพชร (พิกัด 7102) รัตนชาติ (พิกัด 7103) รัตนชาติสังเคราะห์ (พิกัด 7104) ฝุ่นและผงของรัตนชาติ (พิกัด 7105) เครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีค่า (พิกัด 7113) และเครื่องประดับที่ทำจากไข่มุก (พิกัด 7116) ยกเว้นเครื่องประดับทองเสียภาษีการบริโภคในอัตราร้อยละ 5

◆ **ค่าธรรมเนียมพิเศษ** เป็นค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากสินค้านำเข้าที่ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้า โดยเรียกเก็บในอัตราร้อยละ 1-3 ของมูลค่านำเข้าตามราคา C.I.F.

2. อุปสรรคที่มีใช้ภาษี

◆ **กฎหมายควบคุมการค้าขายโลหะมีค่า** กำหนดให้ธนาคารกลางของจีน (People's Bank of China : PBC) เป็นผู้กำกับดูแลการซื้อขายโลหะทองคำและโลหะเงิน รวมทั้งไม่อนุญาตให้เอกชนมีโลหะดังกล่าวไว้ในครอบครอง เก็บรักษา หรือจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต หากหน่วยงานหรือองค์กรใดมีโลหะทองและโลหะเงินอยู่ในความครอบครองต้องนำมาจำหน่ายให้กับ PBC และเมื่อต้องการใช้โลหะมีค่าดังกล่าวต้องยื่นแผนการผลิตหรือแปรรูปเพื่อขออนุญาตจาก PBC ให้ทำการจัดสรรตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การนำเข้าโลหะมีค่าของจีนมีทั้งที่ดำเนินการโดย PBC เอง และนำเข้าโดยเอกชนผ่าน PBC อีกทอดหนึ่ง

◆ **กฎหมายเกี่ยวกับการค้าขายเพชร** การนำเข้าเพชรมายังจีนต้องมีเอกสารครบถ้วนตามกระบวนการ Kimberly Process ที่แสดงให้เห็นว่าเพชรดังกล่าวมีที่มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้รัฐบาลจีนได้ปรับปรุงนโยบายการส่งออกและนำเข้าเพชรเพื่อผลักดันให้จีนเป็นศูนย์กลางการค้าเพชร โดยกำหนดให้เพชรที่นำเข้าโดย Shanghai Diamond Exchange (SDE) ซึ่งเป็นตลาดกลางการค้าเพชรในจีนและเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ของการทำธุรกรรมเกี่ยวกับเพชรในจีน ได้รับการยกเว้นภาษีทั้งหมด (ครอบคลุมทั้งภาษี

ศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีการบริโภค) สำหรับการส่งออก หากเป็นเพชรที่มีแหล่งกำเนิดในจีนและส่งออกผ่าน SDE จะได้รับการคืนภาษีส่งออกทั้งหมด

นอกจากอุปสรรคดังกล่าวข้างต้นแล้ว จีนยังมีกฎระเบียบที่ซับซ้อนทั้งในระดับประเทศและระดับมณฑล ดังนั้น ผู้ส่งออกที่ต้องการเจาะตลาดอัญมณีและเครื่องประดับในจีนจึงจำเป็นต้องศึกษากฎระเบียบดังกล่าวอย่างละเอียดถี่ถ้วน พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขหรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากอุปสรรคดังกล่าว ขณะเดียวกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า นโยบายการค้าอัญมณีและเครื่องประดับของจีนมีลักษณะโน้มเอียงไปในทางที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภคในประเทศ แสดงให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลจีนในการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอย่างจริงจัง ซึ่งนับว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้จีนสามารถก้าวขึ้นเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในตลาดการค้าอัญมณีและเครื่องประดับที่สำคัญหลายแห่งของโลก

ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฝ่ายวิชาการ

เมษายน 2550